

НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОЛОГІЧНИЙ ЦЕНТР УКРАЇНИ

вул. Жилянська, 126/23, м. Київ, 01032
тел.: (044) 238-6260, тел./факс: (044) 238-6259
necu@necu.org.ua | www.necu.org.ua

№ 125-1/95

07.09.2012

Президенту України
Януковичу В.Ф.

Адміністрація Президента України
01220, м. Київ, вул. Банкова, 11

Щодо Закону України про
розміщення, проектування та будівництво
енергоблоків № 3 і 4 Хмельницької АЕС

Відкрите звернення

Шановний Вікторе Федоровичу!

6 вересня 2012 року, Верховна Рада України прийняла проект Закону України №11088 про розміщення, проектування та будівництво енергоблоків № 3 і 4 Хмельницької атомної електричної станції.

Громадські екологічні організації України стурбовані планами будівництва атомних реакторів на Хмельницькій атомній електростанції та радять не підписувати цей закон, оскільки проект добудови енергоблоків ХАЕС містить значні ризики технічного, економічного та екологічного характеру. Найголовніші з них:

- **Економічна та стратегічна недоцільність** у нарощуванні генерації з АЕС, оскільки Україна має надлишкові встановлені енергетичні потужності та колосальний потенціал енергозбереження та модернізації наявних енергоблоків. Крім того, два енергоблоки АЕС України не можуть видавати струм через недостатність пропускної спроможності мережі, що говорить про наявність потенціалу по збільшенню генерації та видачі електроенергії;
- **Вибір ризикованої, неперевіреної реакторної установки.** У 80-х роках енергоблоки проектувалися під реактор типу ВВЕР-1000 (В-320), тоді як сьогодні планується встановлення реакторів ВВЕР-1000 (В-392Б), які ще ніде не були збудовані і досвід їх безпечної експлуатації відсутній. Більш того, невідомо, чи придатні вони до встановлення на існуючих на ХАЕС недобудованих конструкціях;
- **Прийняття Закону призведе до значного зростання енергетичної залежності** нашої держави від Росії. Згідно укладених угод Росія стане монопольним постачальником палива для планованих блоків протягом всього періоду експлуатації. Крім того, існує велика загроза збільшення строків та бюджету проекту. Основний постачальник обладнання — виробничі потужності Держкорпорації «Росатом» — станом на березень 2010 року одночасно веде будівництво 15 енергоблоків в Росії та за кордоном. Переважна більшість з них, особливо за експортними контрактами, характеризується збільшенням строку та вартості

будівництва¹. Відповідно, заявлені строки та вартість добудови енергоблоків на ХАЕС слід сприймати досить скептично.

- **При поданні законопроекту у Верховну Раду України був порушений Закон України "Про порядок прийняття рішень про розміщення, проектування, будівництво ядерних установок і об'єктів, призначених для поводження з радіоактивними відходами, які мають загальнодержавне значення".** Зокрема, не подані техніко-економічне обґрунтування та державна екологічна експертиза, які вимагаються цим Законом.
- **Не завершені консультації з країнами в рамках конвенції Еспоо.** Україна є Стороною Конвенції ЄЕК ООН «Про оцінку впливу на навколишнє середовище в транскордонному контексті». В рамках цієї Конвенції ряд країн (Австрія, Польща, Словаччина, Угорщина, Молдова, Румунія) визнали, що проект може вплинути на їх територію і почали двосторонні консультації з Україною. Консультації з Австрією та деякими іншими країнами на даний момент не завершені. Це може викликати скарги з їх боку, розгляду в Комітеті по виконанню Конвенції і, як наслідок, погіршення відносин України з цими країнами та падіння міжнародного іміджу нашої країни, через недотримання міжнародного законодавства.
- **Проблема водних ресурсів.** Особливо гостро стоїть питання забезпечення функціонування АЕС водними ресурсами. Один реактор ВВЕР-1000 потребує 60 000 літрів води у годину². За міжнародною класифікацією, Україна вважається однією з найменш забезпеченою водними ресурсами (1 тис. куб. м на 1 мешканця).

Враховуючі всі наведені вище аргументи, можна зробити висновок, що добудова енергоблоків №3-4 Хмельницької АЕС несе дуже значні ризики та загрози не тільки для району розташування АЕС, але й національній безпеці України.

З повагою,

Виконавчий директор
Національного екологічного центру України

Юрій Урбанський

За підтримки,

Голова Ради ММГО «Екоклуб»

Андрій Мартинюк

¹ <http://www.proatom.ru/modules.php?name=News&file=article&sid=2252>

² <http://www.rnpp.rv.ua/virobnictvo/tehnologichna-skHEMA-kharakteristiki-obladnannja/>